

GENEL JEOLJİSİ OTURUMU

ÜÇHAR-POLATTI YÖRESİNİN JEOLJİSİ (ANKARA)

THE GEOLOGY OF ÜÇPINAR-POLATLI AREA (ANKARA)

Ercan YURTYERİ ODTÜ Mühendislik Fakültesi, Jeoloji Mühendisliği **Bölümü**, ANKARA
A. Taylan LÜNEL ODTÜ Mühendislik Fakültesi, Jeoloji Mühendisliği **Bölümü**, ANKARA

ÖZ: Çalışma alanı Ankara'nın 80 km. güneydoğusunda yer alan. Polatlı ilçesinin, batısında, yer almaktadır. Çekirdeksiz köyünün güneyinde başlayan alan Üçpınar ve İçciler köylerini kapsamaktadır. Bu alan içerisinde dört litolojik birim yer almaktadır. Bunlar Duatepe formasyonu, Ağdere formasyonu, Kanarakaya formasyonu ve Ezineli formasyonudur.

Alt-Orta Eosen yaşlı Duatepe formasyonu kahverengi, çakıltası, kumtaşı, silttaşı ve kumlu kireçtaşı ardalanmasından oluşmuştur. Açılı uyumsuz olarak üzeriyen Ağdere formasyonu (Alt-Orta **Miyosen**) başta açık renkli kumtaşı, silttaşı ve kiltası ardalanması ile silisleşmiş tef ve tüllü kireçtaşı arakatkılardan oluşmuştur. Ağdere formasyonu üzerine birçok yerde uyumlu olarak gelen Kanarakaya formasyonu bazı yerlerde Duatepe formasyonu üzerine gelmektedir. Yer yer çok kalın (>88 m.), yer yer de oldukça ince (birkaç metre) bir kalınlık sunan Kanarakaya formasyonu üst seviyelere doğru birkaç, silttaşı ve kiltası arakatkısı içeren bazaltlardan oluşmuştur. Kanarakaya formasyonunu, yaşı ise diğer birimlerle olan stratigrafik ilişkisine, dayanılarak Üst Miyosen olarak verilebilir. Pliosen (?) yaşlı Ezineli formasyonu ise altta, kumtaşı, silttaşı ve kiltası ardalanmasından üstte killi kireçtaşı ve jipsli kiltası arakatkü çakıltası, kumtaşı, silttaşı ve kiltası ardalanmasından oluşur.

Yapısal özellikler arazideki Ezineli formasyonu hariç tüm birimleri K-G yönünde kesen düşey bir fayın, yanında genelde D-B yönlü küçük alımlı faylar yer almaktadır. Yalnızca Duatepe formasyonunda görülen KB-GD yönlü kıvrımların yanında genç foimasyonlan da etkileyen K-G yönlü kıvrımlar da yer almaktadır.

ABSTRACT: The study area is located at the west of Polatlı, nearly 80 km. west of Ankara. The rock units exposing in the area are the Duatepe formation. (Lower-Middle Eocene) the Ağdere formation (Lower-Middle Miocene) the Kanarakaya formation (Upper Miocene), and the Ezineli formation (Pliocene?).

The Duatepe formation consists of mainly alternation of brownish conglomerate, sandstone, and sandy limestone. The Ağdere formation came with an angular unconformity on the Duatepe formation. It consists generally alternation of light colored sandstone and claystone with siliceous tuff and tuffaceous limestone interbeddings. The Kanarakaya formation consists of thin (few meters) to very thick (>88m.) basalt layers with, some siltstone and claystone on the top part. The Ezineli formation consists of alternation, of sandstone, siltstone, and claystone at lower parts and alternation of conglomerate, sandstone, siltstone, and claystone with clayey limestone and gypsiferous claystone interbeddings.

There is one relatively important fault striking in the N-S direction and cuts the formations except Ezineli formation. The other minor faults have nearly E-W direction. The area is conspicuously folded. The fold axes in Duape formation are mainly in NW-SE direction. On the other hand the fold axes in younger formations have N-S trend.

OKTA TOROSLARIN SEYDİŞEHİR-AKSEKİ-KIRKAVAK DOLAYLARININ JEOLJİSİ

GEOLOGY OF THE SEYDİŞEHİR-AKSEKİ-KIRKAVAK DISTRICT IN THE CENTRAL TAURIDES

E, Melih OZTURK	Maden Tetkik. Arama Genel Müdürlüğü, Jeoloji Etüdleri Dairesi,, ANKARA
Emin ELİBOL	Maden Tetkik. Arama Genel Müdürlüğü, Jeoloji Etüdleri Dairesi,, ANKARA
Yüksel. METİN	Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü, Jeoloji Etüdleri Dairesi,, ANKARA
Erdem ÇÖREKÇİOĞLU	Maden Tetkik. Arama Genel Müdürlüğü, Jeoloji Etüdleri Dairesi, ANKARA
Bülent ÇELİK	Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü, Jeoloji Etüdleri Dairesi, ANKARA
Erkan EKMEKÇİ	Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü, Jeoloji Etüdleri Dairesi, ANKARA.
Zeki. DAĞER	Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü, Jeoloji Etüdleri Dairesi, ANKARA
Sefer ÖRÇEN	Maden Tetkik. Arama Genel Müdürlüğü, Jeoloji Etüdleri Dairesi, ANKARA
Erol ÇATAL	Maden Tetkik. Arama Genel Müdürlüğü, Jeoloji Etüdleri Dairesi, ANKARA
Adil TAŞKIRAN	Maden Tetkik. Arama, Konya Bölge Müdürlüğü, KONYA
Hüseyin ÖCAL	Maden Tetkik. Arama, Konya Bölge Müdürlüğü, KONYA
Abdülkadir BULDUK	Maden Tetkik Arama, Konya Bölge Müdürlüğü, KONYA
Tahsin. METİN	Maden Tetkik Arama, Konya Bölge Müdürlüğü, KONYA
İsmail KARA	Maden Tetkik Arama, Konya Bölge Müdürlüğü, KONYA
Mustafa KARATAŞ	Maden Tetkik Arama, Konya Bölge Müdürlüğü. KONYA
Süreyya SEZER	Maden Tetkik. Arama,, Konya Bölge Müdürlüğü. KONYA
Şinasi SÖZERİ	Maden Tetkik. Arama, Konya Bölge Müdürlüğü. KONYA

ÖZ:Oıla Toroslann batı kesiminde (Seydişehr-Akseki-Kırkavak) Toros platformuna ait çökeller, günümüzde birbiri üzerine bitlik, yapısal birimler şeklinde görülür. Platform tipi kırıntı ve karbonatlardan oluşan bu yapısal birimler alttan üstte doğru Melikdağ, Döşdağı, Yelekdağı, Seydişehir-Akseki olarak tanımlanır. Değişik, kaya birimlerinden oluşan büyük allohton kütleler Seydişehir-Akseki birimi üzerinde tektonik örtü şeklinde bulunur.

Melikdağı Birimi: Alt yapısal birimdir. Orta-Üst Triyas yaşlı kırıntılı kayalarla başlar. Üstte, Üst Triyas yaşlı dolomit-kireçtaşı, Üst Triyas-Liyas yaşlı kumlu ve karbonatlar, Dogger-Malm yaşlı platform tipi karbonatlar kapsar. Birim Maestrihtyen yaşlı mikrit ve kalsitürbiditler tarafından uyumsuz olarak örtülür.

Döşdağı Birimi: Melikdağ birimi üzerinde ve doğusunda bulunur. Üst Jura yaşlı dolomit ve kireçtaşları biriminin tabanını oluşturur. Platform karbonat çökeli Senoniyen'e değin kesintisiz sürer. Orta Paleosen'in çörtlü mikritlerin Senoniyen'in üzerine uyumsuz olarak örter. Eosen flišoid karakterdedir.

Yelekdağ Birimi: Döşdağı birimini üzerler ve onun doğusunda yer alır. Tabanda Jura-Senomaniyen yaşlı platform tipi karbonatlar bulunur. Senomaniyen sonrası, Üst Senoniyen öncesi boksit oluşumu söz konusudur. Üst Senoniyen Rudist'li kireçtaşı ile temsil edilir. Üste Üst Paleosen-Liteslyen. yaşlı flišoid çökeller tarafından uyumsuz olarak örtülür,

Seydişehir Akseki Birimi: Yelekdağ Biriminin doğrultusunda yer alır ve bu birimi tektonik olarak üzerler. Birimin tabanı Kambriyen yaşlı karbonatlarla başlar ve Kambro-Ordovişiyen yaşlı, kırıntılarla devam eder. Seri, Aniso-Ladiniyen yaşlı, çakıltaşları tarafından uyumsuz olarak örtülür. Üst Triyas-Liyas yaşlı kırıntılar üzerine gelen Dogger Malm yaşlı, dolomit ve kireç taşlarının bu seri ile olan ilişkisi tektoniktir. Öksfordiyen-Berrasiyen'de yer yer derinleşme görülür. Üst Senoniyen'in tabanında, boksit oluşundan vardır. Ayrıca en üst Kretase içinde de boksit oluşumlarına rastlanır. Paleosen-Eosen yaşlı platform karbonatları Lütesiyen'de fliše geçer.

İnceleme alanı Üst Eosen'de KD-GB yönlü sıkışma tektoniğinin denetimi altına girer. Bu süreçte Aladağ-Bozkır-Boikardağ birimlerine ait çeşitli yapısal birimler orta Toros platformu üzerine yerleşirken bu platformda kendi içinde kıvrılıp-kıvrılıp birbiri üzerine binik yapısal üniteler şeklini alır. Tortoniyen sonu, batı kesimi, (yersel) tekrar D-B yönlü sıkışma tektoniğinin denetimi altına girer. Bu süreçte de bölgede sıkışma ve buna bağlı olarak da Tortoniyen yaşlı çökeller üzerine yürümeler görülür.

ABSTRACT: The deposits of the Tauride platform, west of the Central Taurides (Seydişehr-Mseki-Kirkavak) exposes in the form imbricate structural units in the present time. These structural units consisting of platform, (shelf type) carbonates and. elastics are named, from bottom, to the top as the Melikdağ,, Boşdağı, Yelekdağı, Seydişehir-Akseki- units.

The allochthonous units comprising different rock assemblages form a tectonic cover on the Seydişehir - Akseki unit.

45. TÜRKİYE JEOLJİ KURULTAYI 1992 BİLDİRİ ÖZLERİ

The Melikdağı Unit: It is the lower most structural unit. It starts with the clastic rocks of Middle-Late Triassic age. At the upper levels, it contains dolomite-limestone of Late Triassic-Liassic age and shelf type carbonates of Dogger-Malm age. The unit is unconformably overlain, by the micrites and calciturbidites of Maastrichtian age.

The Döşdüğü Unit: It is present on the Melikdağı unit and its east. Upper Jurassic dolomites and limestones form the base of the unit.

Platform (type) carbonate deposition continues up to the Senonian. The Eocene is in the

Cherty micrites of the Middle-Paleocene unconformably overlie the Senonian. The Eocene is in the flyschoid character.

The Yelekdağı Unit: The unit overlies the Döşdüğü unit and is present in the east of it. The unit comprises Jurassic-Cenomanian aged platform, carbonates at the bottom. Post Cenomanian-Pre Late Senonian bauxite formation is to be talked about. The late Senonian is characterized by the rudist-bearing limestones. The unit is unconformably overlain by the Late Paleocene-Lutetian aged flyschoid deposits at the top.

The Seydişehir Akseki Unit: It lies on the east of the Yelekdağı unit which is also tectonically overlain by the same unit. The base of the unit starts with the carbonates of the Cambrian age and continues with the Cambro-Ordovician aged elastics. These units are unconformably overlain, by the Aniso-Ladinian aged conglomerates. The relation of the Dogger-Malm aged dolomites and limestones overlying the Late Triassic-Liassic aged elastics, with this sequence is tectonic. Time by time deepening occurred in Oxfordian-Beniasiaa. Bauxite occurrences are also present at the base of the Late Senonian. Besides, bauxite occurrences are also present, in the Late Cretaceous. The Paleocene-Eocene aged, platform carbonates gradually pass into flysch in the Lutetian.

The study area, into the control of the NE-SW directed, compressional tectonic regime. During this period while various structural units belonging to the Aladağ/Bozkır/ Bolkardağı units were settling on the Tauride platform, this platform broke and folded within itself and took the form of imbricate structural units. The western sector (locally) was again under the control of E-W directed compressional tectonism at the end of the Tortonian. During this period compression occurred in the regional, and depending on this, thrusting on the Tortonian aged, deposits are seen.

ULUKIŞLA-ÇAMARDI (NİĞDE) HAVZASININ JEOLJİSİ

GEOLOGY OF THE ULUKIŞLA -ÇAMARDI (NİĞDE) BASIN

Ali ÇEVİKBAŞ MTA Genel Müdürlüğü, Maden Etüd ve Arama Dairesi,, ANKARA
Önder ÖZTUNALI I.Ü. Mühendislik Fakültesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, İSTANBUL

ÖZ: İnceleme alanı kuzeyde Niğde grubu, güneyde Bolkar grubu» doğuda Ecemiş korfidonuyla sınırlanır. Niğde grubu inceleme alanında Aşıgediği ve Çamardı formasyonlarından oluşur,.. Üçkapılı granodiyorit tüm bu kaya birimlerini keser. Tortul litolojilerden oluşan Yeniköy formasyonu. Niğde grubu, kayaçlarını örter,

Bolkar grubu Permiyen yaşlı Bolkardağı mermer ve şistlerinden oluşur, üzerine Alihoca ofiyolit kompleksi tektonik dokanakla gelir., Horoz granodiyorit Bolkardağı, mermerlerini, damar, kayaları da. (kuvarsporfir) ofiyolitik kayaçları keser,

Ecemiş fayının doğusunda yer alan Aladağ grubu, Akdağ ve Gökbel formasyonlarından oluşur. Aladağ; ofiyolit melanji temeli oluşturan karbonatlarla çökelme dokunaklıdır, üzerine ise Aladağ ofiyolit n.arı tektonik bir dokanakla gelir.

Ulukışla- Çamardı Tersiyer havzası, değişik tektonik ünitelerin üzerinde yer almaktadır. Kuzeyde volkano- sedimanter ve plittonik kayaçlarından oluşan bölüm, Niğde masifinin üstünde, güneyde tortul kayaçlardan oluşan bölüm Bolkardağı mermerleri üstünde, orta. kesimde volkano-sedimanter kayacılardan oluşan, bölüm ise Alihoca ofiyolit kompleksi üzerinde gelişmiştir.. Her üç bölüm Üst Eosen tektoniği ile yan yana gelmiştir,..

Güney bölümünde Tersiyer havzasının tabanı, Bolkardağı mermerleri ile ofiyolit. kompleksi üzerinde açısız uyumsuzlukla oturan, Kalkankaya formasyonu ile başlar, Yağbağ ve Kırkpınar formasyonu ile son bulur. Pliyo-Kuvaterner yaşlı güncel çökeller bu birimleri örter.

Orta bölümünde Kreiase'den Orta Eosen'e kadar yaşlı kaya birimleri görülür.. Bu bölüm; Kırkgeçit, Tabaklı Ardıçlı,, Hasangazi forraasyoo ve üyelerinden oluşur. Bu bilimleri Oligo-Miyosen yaşlı Zeyvediği anhidriti açısız uyumsuz olarak örter.. Bunların da üzerine Kurtulmuş ve Kızılöz formasyonları ile Ilıcadere bazaltı ve güncel çökeller gelir.

Kuzey bölümünde Kralese'den Orta Eosen'e kadar kaya birimlerini kapsar. Bu bölüm; Ömerli, Yeniköy ve Ünlükaya formasyonları; Başmakçı kireçtaşı,, Karlık bazaltı, Alıçlı andeziti,, Güney formasyonu, Çaykavak formasyonu, Elmalı siyeni porfiri, diyabaz dayı ve Kaletpe trakiti gibi formasyon, ve iyelerden, oluşur; Tüm. bu birimleri en. son olarak Kaletpe trakiti keser. Üzerini açısız uyumsuzlukla Oligo-Miyosen yaşlı Fındıklı formasyonu örter ve Miyosen, yaşlı Burç formasyonu ile devam eder., En üstte Çanaktepe formasyonu, Havuzlu tüfiti, Gökbez formasyonu, İkiztepe ignimbiriti ve güncel çökellerle son bulur.

Ulukışla-Tersiyer havzasının tektoniği üç farklı dönemde gelişmiştir. Havza Lütesiyen-sonlarında; Üst Eosen-Alt. Oligosen.» Üst Miyosen ve Üst Pliyosen olmak üzere üç ayrı sıkışma dönemi geçirmiştir.,

ABSTRACT: The studied area is restricted by the Niğde group at the north, Boikar group at the south, and Ecemiş fault zone at the east. The Niğde group is composed of Aşıgediği and Çamardı formations in the studied area. Üçkapılı granodiorite is intruded into all of these rock units.. Yeniköy.formation which consists of sedimentary rocks overlies the Niğde group.,

The Bolkar group is made of Permian aged marbles and schists The Alihoca ophiolite complex overlies this group with a tectonic contact.. The Horoz granodiorite intrudes into the Bolkardağı Marbles and quartz-porphry dykes cut the ophiolitic rocks.,

The Aladağ group, which is located at the eastern part of Ecemiş fault, is composed, of Akdağ and Gökbel formations., The Aladağ ophiolitic melange has a sedimentary contact with the carbonaceous rocks that forms the basement. The Aladağ ophiolitic nappe: overlies the former with a tectonic contact.

The Ulukışla-Çamardı Tertiary basin overlies many different tectonic units, The volcano-sedimentary, and plutonic-rocks which, crop out at the north, are developed, on the Niğde Massif sedimentary,, rocks cropping out at the south are developed on the Bolkardağı marbles and the volcano-sedimentary, rocks of the central part.,

45. TÜRKİYE JEOLJİ KURULTAYI 1992 BİLDİRİ ÖZLERİ

are developed on the Alifoca ophiolite complex.. All the fliere sections came in conjunction with the Upper Eocene tectonic movements.

The basement of the Tertiary basins starts wiht Bolkardağı marbles and Kalkankaya formation, which overlie the ophiolite complex with angular¹ unconformity, at the southern section. It ends with Yağbağ and Kirkmar formations., The Plio-Quaternary .actual sediments cover these unit.

The rock units of Cretaceous to Middle Eocene: are observed in the central section. This, section is made of Kırkgeçit, Tabaklı, Ardıçlı, Hasangazi formations and their members. The Zeyvegediği .anhydrite., which is Oligo- Miocene, overlies these units with angular unconformity. The Kurtulmuş and Kızıöz formations, Ihcadeie basalt and actual sediments cover all the former units,

North section also consists of Cretaceous to Middle Eocene rock units. This section is composed of Ömerli, Yeoi köy and Ünlükaya formations Başmakçı limestone, Karlık basalt; Alıçlı andésite., Güney and Çay kavak formations, Elmalı syenite porphyry, diabase dyke and Kaletepe trachyte., Finally., the Kaletepe trachyte cuts all of these units.

Oligo-Miocene aged Fındıklı formation covers, them with an angular- unconformity, and proceeds with Miocene Borç formation.. It ends up with Çanaktepe formation. Havuzlu, tuffite, Gökbez formaiton, Iklztepe ignimbrite and actual sediments at the top.

The basin has experienced three different compression stages, which occurred in Upper Eocene- Lower Oligocene, Upper Miocene and Upper Pliocene,

GEDİZ GRABENİNİN (SALİHLİ-ALAŞEHİR ARASI) JEOLJİSİ

GEOLOGY OF THE GEDİZ GRABEN (BETWEEN SALİHLİ AND ALAŞEHİR)

Tahir EMME Dokuz Eylül Üniversitesi, Müh., Mim. Fak., Jeoloji Mühendisliği Bölümü, Bornova, İZMİR

Özet: Gediz graben sisteminin bir ögesi olan Gediz Grabeninin Şart Mustafa (Salihli)-Dereköy (Alaşehir) arasında kalan 40 km. uzunluğundaki kesiminin jeolojisi, stratigrafik ve yapısal açıdan incelenmiştir. Çalışma alanının ortasında yer alan, BKB-DGD uzanım Salihli-Alaşehir ovasının kuzey ve güneyi, litolojik, morfolojik, ve yapısal açıdan birbirinden farklıdır. Ova ile temel kayaları arasında güneyde- sarp, engebeli bir alan, kuzeyde engebesiz yayvan bir topografya, yer alır. Güneyde, temeli, oluşturan Menderes Masifi metamorfileri ve granodiyoritlerini uyumsuz olarak üstleyen karasal tortulların kalınlığı 2000 m'ye erişir. Aedere, Göbekli ve Asartepe birimleri olarak ayrılan bu tortuların katmanları çoğu kez temele doğru eğimlidir (12-45°). Göbekli birimi içerisinde fosilleri Oasiyen (Erken Pliyosen) yaşlıdır, kuzeyde, metamorfite uyumsuz olarak üstleyen, toplam 400 m kalınlığındaki Filiztepe ve Mevlütlü birimleri göl ve akarsu çökellerinden yapıldır. Güneyde, grabenleşmeyle oluşmuş çok sayıda, faya karşın, kuzey kesimde belirgin bir fay verisi yoktur. Güney kesimdeki katmanların eğim açıları 10-45° arasında değişirken, kuzeydekiler genelde, yatay, yer yer düşük eğimlidir (<9°). Kuzey kesimde görülen en önemli tektonik etkinlik, Pleyistosen-Holosen yaşlı Kula volkanizmasıdır. Orta, Miyosen(?)'den sonra etkili olan çekme gerilmelerinin etkisiyle güney kesimde oluşan, düşük eğim açılı (<20°) ayırılma fayı (Allahdiyen Fayı) ile grabenleşme başlamıştır. Bu ana faya bağlı olarak, temel kayaları üzerinde kataklastik bir zon oluşmuştur. Bu zonun milonit kayalarının litolojik ve petrografik özellikleri, üzerinde bulunduğu ana kayaya bağlı olarak değişir ve yüzeyden derine doğru geçiş gösterir. Geç Miyosen (?)'de, güney kesimde, oluşan bir dizi, yüksek eğim açılı (55-80°), sentetik normal fay (Aedere, Yenipazar' Fayları vb.) tortullaşmayı denetlemiştir. Tortul kayaların, oluşum sürecinde ve sonrasında tektonik etkinlikler sürekli. Güneydeki yüksek eğim açılı en genç faylarla yüzeye ulaşan, sıcak su ve gaz (H₂S) çıkışları temei-Neojen dokanağına yakın kesimlerde yer alır. Günümüzde de 'diri olan Gediz çöküntüsü, güney kanadı aktif, kuzey kanadı pasif bir yarım grabendir.

ABSTRACT: Stratigraphic and tectonic characteristics of the Gediz graben in the region between Sait Mustafa (Salihli) and Dereköy (Alaşehir) are examined. The Salihli-Alaşehir plain with a WNW-ESE trend is located, in the center of the study area, and its northern and southern boundaries differ from each other on lithological, morphological and structural attributes. The topography between the plain and basement, is rough with hills and valleys, in the south, whereas it is subdued in the north. So that it forms a simple and a half-graben. In the southern boundary, the continental deposits reach more than 2000 m in thickness and unconformably overlay the metamorphic rocks and granodiorites of the Menderes Massif. The Aedere, Göbekli and Asartepe formations are separated in this continental succession, and their beds dip toward the basement with 12 and 45 degrees. The gastropodes found in the Göbekli formation yield the Dacian (Early Pliocene) age, in the northern boundary of the Salihli-Alaşehir plain the Filiztepe and Mevlütlü formations reach 400 m in thickness and they were deposited, in lakes and rivers. The northern boundary is not controlled with normal faults but the southern edge is dominated by low- and high-angle gravity faults. The beds are flat and, low angle (<9 degrees) in the north, but in the south they attain dips of 10 to 45 degrees. The only tectonic activity notable in the north, is the Pleistocene-Holocene Kula volcanism. In the Middle Miocene (?), with extensional tectonics, the graben formation started to form and first the Low-angle, detachment Allahdiyen fault, was formed. Along this fault a cataclastic zone was evolved in the basement rocks. In this cataclastic zone, the mylonitic materials gradually pass into the nearby basement rock. In the late Miocene (?) a series of light angle (55-80 degrees) faults (Aedere, Yenipazar faults) were formed in the southern edge, that controlled the sedimentation. Tectonic activities continued during and after the sedimentation. In the southern boundary thermal water and H₂S gas escapes are channeled through the basement and the Neogene contact along high-angle faults.

KONYA GÜNEYİ (CÖKTEPE/MUZVADI) VE ANAMUR KUZEYİNİN JEOLJİSİ'

GEOLOGY OF GÖKTEPE-MUZVADI REGION BETWEEN KONYA AND ANAMUR

E. Melih ÖZTÜRK	Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü, ANKARA
Adil TAŞKIRAN	Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü, ANKARA
Hüseyin ÖCAL	Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü, ANKARA
A.Ka<fir BULDUK	Maden Tetkik Arama Geoei Müdürlüğü, ANKARA
Bülent ÇELİK	Maden Tetkik Arama Geoei Müdürlüğü, ANKARA
Tahsin METİN	Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü, ANKARA

ÖZ: inceleme alanı, Orta Torosların Güneyinde yer alır., Bu alanda, farklı yaş ve litolojilerle temsil edilen, farklı ortam koşulları yansıtan düzenli ve/veya düzensiz stratigrafi sunan çökel kaya toplulukları ile ultrabazik kayalar yer alır. Birbirleri ile ilişkileri tektonik olan bu kaya toplulukları, 6' ana başlık, altında toplanmıştır., Bunlar' kuzeyden güneye doğru Aladağ, Antalya Pimos-Tepedağ, Alanya Üniteleri, Paleo -otokton örtü kayaları ile kendilerinden önceki kaya birimlerini uyumsuzlukla, örten Neo-otokton örtü kayaları (üst Oligosen (?)-Miyosen) dir.

Aladağ Ünitesi,, Üst Devon-Üst Kratase yaşlı kırıntı / karbonatlarla temsiledimiştir. Üst. Devon yaşlı karlıdere formasyonunun görünür tabanı, dolomitlerle, başlar, yomrulo kkeçtaşı/şeyl/kumtaşı/kkeçtaşı/ kuvarsit aralanması ile devam eder ve Karbonifer yaşlı loımtaşı/şeyl/kireçtaşı/kuvarsit aralanmasından oluşan. Bademli formasyonuna uyumlu olarak geçer. Karbonifer ile Permıyeo arasında uyumsuzluk görülmez. Girvenellalı kreçtaşı ile başlayan Permıyen yaşlı Cevizli formasyonu kuvarsit/şeyl/kumtaşı/kireçtaşı aralanmasından oluşmuş olup yer yer kömür düzeyleri içerir. Perm iyen ile uyumlu olan Alt Triyas; (Mediova firm.) karbonatlarla başlar ve şeyl/kumtaşı/kireçtaşı aralanmasından oluşur. Üst Triyas yaşlı resifal kireçtaşılandan meydana, gelen. Fet formasyonu, Alt. Triyas yaşlı çökeller üstüne uyumsuz olarak, gelir.

Karasal çökellerden oluşan Liyas yaşlı Derebucak formasyonu, Triyas üstünde uyumsuz olarak bulunur.. Platform karbonatlardan oluşan Jura-Kretase yaşlı Çamlık formasyonu Üst Kratase (Maestrihtiyen) den itibaren pelejik karbonatlara geçer. Fliş tipi çökellerden oluşan Üst Kratase yaşlı Dutağacı flişi üstüne Boyalık ofiyolüeri tektonik olarak yerleşir. Aladağ ünitesi üstüne, uyumsuz olarak oturan Kalfaltepe Çakıtaşı'nın yaşı,, Paleosen*Alt EoseiKİir. Ayrıca çakıtaşı/kumtaşı/kırıntılı İdreçtaşından oluşan. Üst. Paleosen yaşlı Tepebaşı formasyonunun da Aladağ Ünitesi üstüne uyumsuz olarak geldiği görülür.

Pimos-Tepedağ Ünitesi'nin görülür tabanı, Üst. Kratase yaşlı biyomikritlerle başlar ve biyomikrit/kalsitürbidit aralanması ile devam eder' (Dumanlı kçt) Dumanlı kireçtaşı, üzerinde uyumlu olarak devam eden biyomikrit/şeyl ve olistostromal fliş karakterindeki Çukurköy formasyonunun yaşı Maestrihtiyen ve/veya genç'tir Çamlıalan ofiyolitik melanji, Çukurköy, Formasyonu üstüne tektonik, olarak yerleşir.

Alanya Ünitesi., Peraniyen ve/veya öncesi yaşlı çeşitli fasiyesteki şistler ile Permıyen yaşlı, knmü ve karbonatlardan, oluşur,

Antalya Ünitesi, Alt Triyas Maestrihtiyen yaşlı kırıntı ve karbonatlardan oluşan, ve birbirleri ile ilişkileri-tektonik olan Değirmendere Gökbelyayla,, Karabıış, Mahmutlar grupları, Avlutaştepe, kireçtaşı ile olistostromal flişten meydana, gelmiştir',.

Değirmendere grubu; Stıyen yaşlı alacalı şeyl/mam/killi kireçtaşı, (gdiniyen yaşlı radyaritifçört/çört breşleri, Üst. Triyas. yaşlı Halobia'h kireçtaşı, bitkili kumtaşı, ile bazik volkanitlerden oluşur.

Gökbelyayla Grubu; Ladiniyen yaşlı radyolorit /çört/çört breşleri. Üst Triyas yaşlı Halobiaîi kireçtaşı,, bitkili kumtaşı, ile resifal kireçtaşı (?) ndan.

Karabıış grubu; Üst Triyas yaşlı bitkili ve Torlessiaii kumtaşı, Liyas yaşlı breşler ile Jura-Alt Kretase yaşlı kırıntılı kireçtaşılandan,

Mahmutlar grubu, Stıyen yaşlı alacalı şeyi/ımanı/killi kireçtaşı» Ladiniyen yaşlı radyolorit/cört/çürt breşleri, Üst Triyas yaşlı Halobiaîi kireçtaşı ve bitkili kumlasından»

Avlutaştepe kireçtaşı; Jura Kretase yaşlı karbonatlar ile Maestrihtiyen yaşlı breşlerden oluşurlar.

Olistostromal fliş ise içinde değişik yaş ve büyüklükte bazik/ultrabazik ve çökel kaya bloklarını kapsar.

Permian yaşlı. Çiğdemtepe kireçtaşı, kuvarsit ve kireçtaşından oluşur. Alanya. Ünitesi altında tektonik pencere şeklinde görülür.

Bozbelentepe kireçtaşı, Aladağ bindirmesi önünde ince bir şerit halinde uzanır ve Jura-Kretase yaşlı karbonatlardan meydana gelmiştir.

Paleo-Otokton örtü kayalanından Üst Paleosen -Alt Eosen yaşlı Sazak, ünitesi, inceleme alanı güneyinde' görülür. Biyomikrit/kalsitüridit ve flišoid tipi çökellerden oluşan Sazak Ünitesi» tabanda Alanya, tavanda ise Aladağ Ünitesi ile tektonik dokanaktır.

Alanya Ünitesi üstüne uyumsuz olarak gelen Üst Paleosen-Alt Eosen yaşlı Belbağ formasyonu tabanda çalkıtaşı ile başlamakta, Üste doğru Nununulüü kireçtaşları ile devam etmektedir. Santaş, formasyonu ise olistostromal fliš karakterinde olup tabanda. Belbağ formasyonu ile uyumludur.

Lütesiyen yaşlı Bakalasay formasyonu, Pinos-Tepedağ ile- Antalya Ünitesi üstünde uyumsuz olarak bulunur ve fliš karakterindedir.

Bütün eski kaya birimleri üstünde uyumsuz olarak bulunan Neö-otokton örtü kayaları, Üst Oligosen (?) -Alt Miyosen yaşlı karasal çökellerden meydana, gelen Yenimahalle formasyonu, karasal çökellerden oluşan ve Alt Miyosen (Burdigaliyen) yaşlı Derinçay Formasyonu ile,, denizel çökellerden oluşan ve Alt. Miyosen (Burdigaliyen) yaşlı Derinçay formasyonu ile denizel çökellerden oluşan Langiyen-Senavaliyen yaşlı Mut. formasyonudur. Yenimalle, Derinçay ve Mut formasyonları arasında uyumsuzluk görülür.

inceleme, alanı, Maestrihtiyen sonu.- Üst. Paleosen öncesi arasında sıkışma tektoniğinin denetimi altına girer. Bu süreçte Alanya Ünitesi, güneyden kuzeye doğru hareket ederek. Antalya Ünitesi, ve devamında her ikisi de Pinos-Tepedağ Ünitesi üstüne yerleşir., Üst. Paleosen-Lütesiyen boyunca, bölgede çökeim devam, etmektedir (Belbağ, Santaş ve Bakalasay formasyonları) Orta Eosen'de bölge, KD-GB yönlü sıkışma rejiminin altına, girer.. Bu zamanda kuzeyden güneye doğru hareket eden Aladağ Ünitesi, Toros otoktonunu (Geyikdağ Ünitesi.) aşarak, onun da güneyin de yer alanı Antalya ile Alanya Ünitesinin üstüne geldiği görülür.

Bu hareketlex sırasında da Alanya, Antalya, Aladağ, Geyikdağ,, Pinos- Tepedağ ve Sazak Ünitesinin kendi içlerinde kırılıp, kırılmış birbirleri üstünde binik yapılar kazandığı görülmüştür,

İnceleme alanında, Oligosen yaşlı çökellerin görülmemesi, bu zamanda, bölgenin .kara. haline geçtiğini gösterir. Üst Oligosen (?) Alt Miyosen boyunca bölgede çökeim göl ve akarsu rejimi altında, kalmıştır,,

Alt Miyosen'den itibaren, güneyden ilerleyen bir denizin "denetimi alanına ,giren inceleme alanında, Üst Burdigaliyen-Langiyen-Serravaiyen boyunca platform karbonatları, çökeler.

İnceleme alanı bugünkü morfolojisini Kuvaterner'de kazanmış ve genç örtü üzerinde akarsu ağı geliştirmiştir,

ABSTRACT: The study area which lies in the south of Central Taurides consists of rock assemblages which are in tectonic contact with each other. From north to south these rock assemblages are Aladağ unit, Pinos-Tepedağ unit, Alanya unit, Antalya unit, Paleo-autochthonous cover rocks and Neo-autochthonous cover rocks that unconformably overlie the previous rock assemblages.

Aladağ unit is represented by Upper Devonian-Upper Cretaceous detritics/ carbonates.

Pinos,Tepedağ unit starts with Upper Cretaceous biomicrites, continues with olistostromal flysch and these are overlain by ophiolitic melange at the top,

Alanya, unit is composed of different schist, faciès of Permian, and/or Pre-Permian age and Permian detritict and carbonates.

Antalya unit consist, of Değirmendere group Gökbelyayla group, Karaibiş group¹, Mahmutlar group Avlutaş limestone and olistostromal flysch that, are containing Lower Triassic-Maestrichtian detritics and carbonates and are in tectonic contact with each other.

Paleo-autochthonous cover rocks are composed of the Sazak unit of Late Paleocene-Early Eocene age,, the Belbag formation, which is made of conglomerate and carbonate, the Santaş formation of olistostromal. flysch in character Lutetian aged Bakalasay formation which is flyschoid in character.

Terrestrial deposits of late Oligocene, Early Miocene age and. marine deposits, of Langhian-Serravallian age form. Neo-autochthonous cover rocks.

The study area, was, affected, by the compressional tectonic regime between Post-Maestrichtian Pre-Late Paleocene-During this period the Alanya unit moved from south, to north and was overthrust on the Antalya unit and then both of these units were overthrust on the Pinos-Tepedağ. unit.,

It is stated that the Aladağ unit, which, moved from north to south by overlapping the Taurus autochthone (Geyikdağı unit) during Middle Eocene, lime was overthrust. on the Antalya and. Aladağ units which lie at the south of the Taurus autochthone. During these movements the Alanya unit, Antalya unit,, Aladağ unit,, Geyikdağı unit, Pinos-Tepedağ unit and Sazak unit were folded,, faulted at their own inside and. formed imbricate structures on each other.

Starting from early Miocene:, the area was invaded, by the sea. from, south- and platform carbonates were deposited through Late Burdigalian-Langhian Serravallian time.